

Tax&Financial Standards (T&FSt) – Международни стандарти за финансово отчитане, в сила от 1.01.2023 г. (консолидирана версия), на 4 езика - български, английски, немски и френски

Решения от месец април

дело C-25/21 от 20 април 2023 година

Конкуренция — Вертикални ограничения на конкуренцията — Обвързващо действие на окончателните решения на националните органи за защита на конкуренцията, с които се установява нарушение на правилата на конкурентното право — Приложение *ratione temporis* и *ratione materiae* — Искове за обезщетение за вреди и за обявяване на нищожност за нарушения на разпоредбите на правото на Съюза в областта на конкуренцията

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Прилагане на правилата за конкуренция на Съюза от страна на частноправни субекти. Иск за установяване на нищожност. Иск за обезщетение за вреди. Доказателствена сила на решение на национален орган за защита на конкуренцията в производството по иск за установяване на нищожност и в производството по иск за обезщетение за вреди. Процесуална автономия на държавите членки. Принципи на ефективност и на правна сигурност. Нарушение на конкурентното право, констатирано в решение на национален орган за защита на конкуренцията, срещу което е подадена жалба за отмяна пред компетентните национални съдилища, но което е станало окончателно, след като е потвърдено от тези съдилища, трябва да се счита за установено от ищеца.

Спор във връзка с искове за обявяване на недействителност на договори, както и за обезщетение за вредите, които се твърди, че са причинени от тези договори.

дело C-263/22 от 20 април 2023 година

Неравноправни клаузи в потребителските договори - Договор за групово застраховане - Критерии за преценка на неравноправността на договорна клауза - Изискване за прозрачност - Трайна инвалидност на потребителя - Задължение за информиране — Несъобщаване на клауза за ограничаване или изключване на покритието на застрахования риск

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Потребител трябва винаги да има възможност преди сключването на договор да се запознае с всички съдържащи се в него клаузи. Застрахователен договор, сключен между банка в качеството ѝ на притежател на полица и застрахователно дружество. Когато клауза от застрахователен договор относно изключването или ограничаването на покритието на застрахования риск, с която съответният потребител не е могъл да се запознае преди сключването на договора, е квалифицирана като неравноправна от националния съд, този съд трябва да я остави без приложение.

Спор между застрахователно дружество и потребителката LP по повод отказа на първото да плати вноските по договор за кредит вследствие на трайна инвалидност на LP в качеството ѝ на застраховано лице, поради твърдяната нищожност или неприложимост на застрахователния договор.

дело C-282/22 от 20 април 2023 година

Данък върху добавената стойност - Зарядни точки за електрически превозни средства - Предоставяне на достъп до интерфейса, предназначен за зареждане на електрически превозни средства, доставка на нужната електроенергия и осигуряване на техническа помощ и информационни услуги - Квалифициране като „доставка на стоки“ или като „доставка на услуги“ - Понятие „доставка на стоки“ и „доставка на услуги“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Данъчни въпроси. Представлява доставка на стоки единната комплексна доставка, състояща се от:

предоставяне на достъп до зарядния интерфейс за електрически превозни средства; осигуряване на поток електроенергия със съответно адаптирани параметри до акумулаторите; оказване на необходимата на съответните ползватели техническа помощ; и предоставяне на достъп до информационни приложения, с които съответният ползвател може да резервира конектор, да прави справки с историята на сделките и да купува кредити, внасяни в цифров портфейл.

Спор по повод на искане за отмяна на писмени указания.

дело C-291/21 от 20 април 2023 година

Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Процедура за европейска заповед за заповор на банкови сметки — Условия за издаване на такава заповед — Съдебно решение, с което длъжникът се осъжда да заплати имуществена санкция в случай на неизпълнение на разпореждане за преустановяване

на действия — Понятия „съдебно решение“ и „съдебно решение, ... чрез което от длъжника се изисква да изплати сумата по вземането“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Условия за издаване на европейска заповед за запор на банкови сметки в зависимост от това дали кредиторът вече е получил, или все още не е получил акт, който изисква длъжникът да изплати сумата по вземането на кредитора в държавата членка по произход. Съдебно решение, с което длъжник е осъден да заплати имуществена санкция в случай на бъдещо неизпълнение на разпореждане за преустановяване на действия и с което следователно не се определя окончателно размерът на тази имуществена санкция.

Понятия „съдебно решение“ и „съдебно решение, ... чрез което от длъжника се изисква да изплати сумата по вземането“.

Производство, образувано за изпълнение посредством европейска заповед за запор на банкови сметки на съдебно решение, с което се разпорежда плащането на имуществена санкция в случай на неизпълнение на разпореждането за преустановяване на определени действия.

Решения от месец март

дело С-612/21 от 30 март 2023 година

Данък върху добавената стойност — Община, която организира развитието на енергията от възобновяеми енергийни източници на нейната територия в полза на жителите на тази община, които са собственици на недвижими имоти и са заявили желание да бъдат оборудвани със системи за енергия от възобновяеми източници — Собствено участие от тези лица в размер на 25 % от разходи, които подлежат на субсидиране, без възможност да се превиши максималният размер, договорен между общината и заинтересованият собственик — Липса на данъчно облагане на общините за дейностите или сделките, с които те се ангажират като държавни органи — Понятия „икономическа дейност“ и „възмездна сделка“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Доставка на услуги, извършвана възмездно. Не е налице облагаема с ДДС доставка на стоки и услуги, когато дадена община доставя и инсталира чрез посредник СЕВЕИ в полза на нейни жители, които като собственици са заявили желание да бъдат оборудвани със СЕВЕИ, след като с тази дейност не се цели получаването на доходи на постоянна основа и след като вследствие на тази дейност посочените жители следва да заплатят частично като остатъкът се финансира с публични средства. Сделки, сключвани в качеството на държавен орган. Липса на значителни нарушения на правилата за конкуренцията.

Понятия „икономическа дейност“ и „възмездна сделка“.

Спор по повод на адресираното до община тълкувателно данъчно становище относно облагането й с данък върху добавената стойност (ДДС) във връзка със сделки, състоящи се за посочената община в сключването на договори с някои от жителите й за инсталирането на системи за енергия от възобновяеми енергийни източници (наричани по-нататък „СЕВЕИ“) в техните недвижими имоти срещу заплащане на възнаграждение от тези жители.

дело С-616/21 от 30 март 2023 година

Данък върху добавената стойност - Доставка на услуги, извършена възмездно - Община, която организира безвъзмездно отстраняването на азбест в полза на жителите на тази община, които са собственици на недвижими имоти и са заявили такова желание - Липса на данъчно облагане на общините за дейностите или сделките, с които те се ангажират като държавни органи - Понятия „икономическа дейност“ и доставка извършена „възмездно“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Не е налице облагаема с ДДС доставка на услуги, когато община, с посредничеството на дадено предприятие, извършва дейност по отстраняване и събиране на продукти и отпадъци, съдържащи азбест, в полза на жителите на нейната територия, при положение че тази дейност няма за цел получаване на доход на постоянна основа и във връзка с това не се налага никакво плащане от страна на жителите, тъй като съответните дейности се финансират с публични средства. Липса на значителни нарушения на правилата за конкуренцията.

Спор по повод на адресирано до община тълкувателно данъчно становище относно облагането й с данък върху добавената стойност във връзка с извършвани от нея дейности по отстраняване на азбест и правото на приспадане на ДДС, платен по получените доставки на тези услуги.

дело С-618/21 от 30 март 2023 година

Застраховка „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства - Право на пряк иск — Обхват - Определяне на размера на обезщетението — Хипотетични разходи — Възможност за обуславяне на плащането на обезщетението от определени условия - Продажба на превозното средство

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Правото на пряк иск, с който разполага увредено лице, което иска да получи от застрахователно предприятие обезщетение. Национална правна уредба, която в случай на пряк иск на лицето, за чието превозно средство е настъпило застрахователно събитие вследствие на пътнотранспортно произшествие, срещу застрахователя на отговорното за това лице предвижда като единствен начин за получаване на обезщетение.

Шест спора между собственици на моторни превозни средства и застрахователните предприятия, които са застраховали гражданската отговорност на лицата, отговорни за повредите, причинени на тези превозни средства, във връзка с искането за обезщетение на вредите, претърпени поради това повреждане.

дело C-651/21 от 30 март 2023 година

Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Мерки във връзка с наследственото право — Изявление за отказ от наследство, направено от наследник пред съда на държавата членка по обичайното му местопребиваване — Последващо вписване на това изявление по искане на друг наследник в регистъра на друга държава членка

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Наследствено право. Регламент № 650/2012 допуска — когато по искане на наследник пред съд в държавата членка по обичайното му местопребиваване е вписано изявление за приемане на или отказ от наследството на наследодател, чието обичайно местопребиваване към момента на смъртта е било в друга държава членка — друг наследник да поиска последващо вписване на това изявление пред компетентния съд в последната държава членка.

Производство, образувано по молба на М., в качеството му на наследник, с която иска вписване на изявлението за отказ от наследство, направено от друг наследник пред съд на държавата членка по обичайното му местопребиваване, в регистъра на друга държава членка.

Решения от месец февруари

дело C-695/20 от 28 февруари 2023 година

Изпълнителни правомощия на Съвета на Европейския съюз — Обща система на данъка върху добавената стойност — Данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на другиго — Доставчик на услуги, извършвани по електронен път

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на другиго, което участва в доставка на услуги. Услуги, доставяни по електронен път чрез далекосъобщителна мрежа, интерфейс или портал. Презумпции за идентифициране на доставчика на услуги. Възможност или невъзможност на данъчнозадълженото лице да обори тези презумпции.

Спор по повод на издадени актове за установяване на задължения за данък върху добавената стойност.